

Retning af at kræve Oplysninger for at holde Mistæneliggørelsen vedlige, er saa hidsig, at den ene Part ikke tør give op af Frygt for den anden. At der skulde opnaas noget reelt ved nye Oplysninger, tror jeg ikke, noget af Oppositionens Partier mener. Jeg tror endvidere, at den offentlige Mening er led og ked af disse fortsatte Forfølgelser af enkelte Personer og Kræven-Oplysninger om Sager, om hvilke yderligere Oplysninger kun kan skade.

Jeg vil gerne med et Par Ord nævne Forholdet overfor Landmandsbanken fra de Partiers Side, der har været med til at holde den oven Vande ved de forskellige Begivenheder, der har fundet Sted, for der er efterhaanden skabt en saadan Stemning, at man kan faa det Indtryk — og fra visse Sider gør man ikke noget for at modvirke det —, at disse Partier kun er gaaet med til at opretholde Landmandsbanken, fordi man havde enten politisk eller økonomisk eller personlig Interesse i det, og det ved Oppositionen dog godt ikke er Tilfældet. Naar man i sin Tid gik med til at hjælpe Landmandsbanken, var det udelukkende af Samfundshensyn. Oppositionen ved det meget vel og giver kun en anden Fremstilling, fordi det passer i dens Kram i Øjeblikket. Jeg vil derfor ganske kort omtale de 3 Rekonstruktioner, som har fundet Sted, for at man kan have det samlet. Jeg skal gøre det meget kort.

Ved Rekonstruktionen i Juli 1922, der bliver saa overmaade meget omtalt, var Forholdet det, at Bankinspektøren efter en indgaaende Undersøgelse var kommet til det Resultat, at der var lidt saadanne Tab, at der skulde foretages Afskrivninger til 144 Mill. Kr., hvorimod Bankens Direktion og øvrige Ledelse hævdede, at en Afskrivning paa 55 Mill. Kr. var passende. Der var altsaa et meget stort Spillerum imellem, hvad Banken mente passende, og hvad Bankinspektøren krævede. Og enhver vil vide, at Landmandsbankens Værdier og dens Omfang var af en saadan Art, at det var overmaade svært at sige, hvad der var det rigtige. Det vil dog ingen være i Stand til med Nøjagtighed at skønne over. Men naar man tager den mest pessimistiske Vurdering, altsaa Bankinspektørens, vilde der være i Behold af Bankens Aktiekapital 27½ Mill. Kr., og man skønnede, at der i Løbet af Aaret kunde indtjenes et Driftsoverskud paa 12 Mill. Kr. Det er altsaa omtrent 40 Mill. Kr. Derefter tilbød Nationalbanken at indskyde 30 Mill. Kr., altsaa tilsammen 70 Mill. Kr. Man var derfor berettiget til at tro, at der, naar man gik med til en saa-

dan Ordning, var skabt fuldstændig Sikkerhed for, at Sparere og Kreditorer under alle Omstændigheder vilde være dækket, og der kan ikke være nogen Tvivl om, at den Opfattelse har været raadende mellem alle de Personer, der havde med Sagen at gøre.

Det resulterede i, at der blev udsendt en Erklæring, som blev udfærdiget af Landmandsbanken og blev godkendt af Nationalbankens Direktion og godkendt af Bankinspektøren — det beder jeg bemærket, for han var jo udenfor Bankerne den, der maatte have de bedste Forudsætninger for at kunne vurdere den Opgørelse, der havde fundet Sted. Han har godkendt Erklæringen, og den blev jo i en sen Nattetime, hvad ofte er nævnt, oplæst for den højtærede Statsminister. Det er til fulde godtgjort, at det er den eneste Andel, Statsministeren havde i den Erklærings Udfærdigelse, idet han paa et sent Tidspunkt af Dagen har hørt den oplæst. Jeg har aldrig set, at Statsministeren har fragaaet sit Ansvar for denne Erklæring; han er en loyal og redelig Mand, der ikke vil skyde noget som helst Ansvar fra sig; men jeg synes, at det, man fra anden Side har tillagt ham af Andel i denne Erklæring, gaar langt videre, end hvad man bør lægge ind i den, naar man tager Hensyn til Forholdene paa det Tidspunkt, Erklæringen affattedes.

Det viste sig, at den Ordning, der var truffet, ikke kunde holde. Der vedblev at være Uro om Banken, og allerede i September var det nødvendigt at skride til videregaaende Foranstaltninger, hvis man ikke skulde udsættes for, at Indskyderne trak deres Penge ud. Der førtes Forhandlinger mellem Bankerne og Staten om en Ordning, og det var vanskeligt at faa den i Stand. Det endte saa med, at Staten indskød en Præferenceaktiekapital paa 70 Mill. Kr., Østasiatisk Kompagni 20 Mill. Kr., Store Nordiske 5 Millioner og Nationalbanken 5 Mill. Kr. ud over de 30 Mill. Kr., der allerede var tilbudt. Det er blevet hævdet, at man ikke kunde have faaet en Ordning i Stand, hvis man ikke fra privat Side havde indskudt Kapital, og jeg mener, at man er de offentligvillige Mænd megen Tak skyldig for, at de paa dette Tidspunkt indsatte et saadant Beløb, som de gjorde, hvorved de, idet Renten var begrænset til 5 pCt., intet kunde tjene. Det er samfundsnyttig Gerning, de dér har gjort, som alle maa være dem taknemmelige for, ikke mindst de, der ved den derved muliggjorte Fortsættelse af de Virksomheder, hvori de var beskæftigede, kunde vedblive